

Lasten taitojen arviointi- koulutus

**Kaksivuotisen esiopetuskokeilun
seurannan ja arvioinnin tutkimushanke
2021-2025**

Opetus- ja kulttuuriministeriö
yhteistyössä

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Aalto-
yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Helsingin
yliopisto ja Turun yliopisto

Arviointikoulutuksen tavoite

- Päiväkotinne/esiopetuksen toimipisteenne on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa joko kokeilua järjestävänä toimipaikkana tai kokeilun verrokkiryhmässä.
- Tärkeä osa kokeilua on lapsia koskeva seurantatutkimus, jossa arvioidaan lasten kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia, sosiaalisia taitoja, itsetuntoa ja hyvinvointia.
- Lasten taitojen arviointi ja haastattelutehtävät suoritetaan digitaalisesti lapsen ryhmässä toimivan varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön toimesta tavallisen toiminnan lomassa toimipisteen tiloissa.

Arviointikoulutuksen tavoite

- **Tämän koulutuksen tavoite on auttaa teitä valmistautumaan lasten yksilöllisen arvioinnin suorittamiseen.**
- Lasten arvioinnit toteuttava kasvatus- ja opetushenkilöstö suorittaa arviointeihin perehdyttävän koulutuksen ennen arviointien aloittamista.
- Tässä koulutuksessa perehdytään:
 - ✓ Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tavoitteisiin
 - ✓ Yleisiin ohjeisiin koskien arviointitilannetta
 - ✓ Lasten arviointitehtäviin
 - ✓ Varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön tekemään lapsikohtaiseen arviointiin
 - ✓ Esimerkkivideo arviointitilanteesta.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun
seurantatutkimuksen ensimmäinen vaihe:
Lasten taitojen arviointi

Lasten kehitys- ja oppimisedellytykset,
sosiaaliset taidot ja itsetunto

Arvioinnin tavoitteet ja toteutus

- Syksyllä 2023 toteutetaan **toinen arviointi** vuonna 2017 syntyneille lapsille.
 - Ensimmäinen arviointi mahdollistaa arvioinnin siitä, missä määrin kaksivuotisen esiopetuksen vaikutukset riippuvat lapsen lähtötilanteesta. Sitä seuraavat arvioinnit kertovat mahdollisista eroista koe- ja verrokkiryhmään kuuluvien lasten kouluvalmiuksissa.
 - Tämä on viimeinen esiopetuksessa/päiväkodeissa tehtävä arviointi. Lisäksi kouluissa tehdään 1. luokan arvioinnit 2016 syntyneiden (syksyllä 2023) ja 2017 syntyneiden (syksyllä 2024) kanssa.
- Arvioinnit on tärkeää tehdä **kaikille** koe- ja verrokkiryhmiin kuuluville lapsille, sillä ne ovat välttämättömiä vaikutusarvioinnin varmistamiseksi.
- Tutkimusryhmä toimittaa arviointia varten koe- ja verrokkiryhmiin kuuluviin toimipaikkoihin arvioinneissa käytettävät tunnukset elokuun alkuun mennessä.
- Lapset tekevät mittauksen yhdessä varhaiskasvatuksen tämän koulutuksen läpäisseen kasvatus- ja opetushenkilöstön kanssa.
- Tiedot tallentuvat Turun yliopiston tietoturvaliselle ViLLE-palvelimelle, josta ne toimitetaan Tilastokeskuksen FIONA-järjestelmään.

Aikataulu

	VIIKKO							
	36	37	38	39	40	41	42	43
Arvioitsijoiden koulutus	omassa aikataulussa ennen arviointien suorittamista							
Toimipaikoille lähetetään kirjautumistunnukset arviointiin (8.9.2023)								
Toimipaikat lähettävät mahdollisten puuttuvien lasten tiedot tunnusten luomista varten (18.9.2023 mennessä)								
Toimipaikoille lähetetään mahdolliset puuttuvat kirjautumistunnukset (19.9.2023)								
Vuonna 2017 syntyneiden lasten toinen arviointi (25.9.—13.10.2023)								
Mahdollisuus täydentää puuttuvia 2017 syntyneiden arviointeja								

Valmistautuminen arviointiin

- Arvioinnit toteutetaan mobiililaitteilla (tabletti tai tietokone) Turun yliopiston oppimisanalytiikan keskuksen kehittämässä ViLLE-oppimisalustassa.
- **Arviointien suorittamiseen tarvitaan kosketusnäytöllinen laite, jossa on verkkoyhteys ja ajantasainen selainversio.**
- Arvioinnin suorittamiseen suosittelemme kosketusnäyttöllistä tablettitietokonetta, mutta sen voi suorittaa myös kosketusnäytöllisellä tietokoneella. (HUOM: isoruutuinen kännykkä ei sovi tähän tarkoitukseen.)
- Laitteisto- ja käyttöjärjestelmävaatimuksista tarkemmin itseopiskelumateriaalissa

Lasten arviointien suorittaminen

- **Arvioinnin arvioitu kokonaiskesto on yht. 45 minuuttia lasta kohden.**
- Arvioinnit koostuvat kahdesta lapsen kanssa tehtävästä osiosta 1 & 2 sekä varhaiskasvatuksen opettajan tekemästä lasta koskevasta arvioinnista osio 3:
 - Osio 1: Kieli ja lukivalmiudet (n. 15 min)
 - Osio 2. Itsetunto ja matematiikan valmiudet (n. 15 min)
 - Osio 3. Varhaiskasvatuksen opettajan arviot lapsen sosiaalisista taidoista ja toiminnasta ryhmässä (15 min).
- **HUOM: Testaus- ja arviointiajat ovat keskimääräisiä arvioituja aikoja.** Jotkut lapset tekevät tehtävät arvioitua aikaa nopeammin ja toisilla voi mennä pidempi aika.

Lasten arviointien suorittaminen

- Kaikki kolme osiota 1-3 on mahdollista suorittaa joustavasti arviointiviikkoina sopivina aikoina.
- Pyydämme tekemään lapsen kanssa osiot 1 ja 2 saman päivän aikana, mikäli se suinkin on mahdollista, mutta pitämään vähintäänkin lyhyen tauon osioiden välillä.
- Ellei tämä ole mahdollista, voi arviointia jatkaa toisena päivänä.

Tarkoitus on, että **lapsella on mahdollisuus näyttää ns. paras osaamisensa**. Siksi tehtäviä on tärkeä tehdä ja jaksottaa lasten jaksamisen mukaan! Seuraa tehtävätilanteessa osoittaako lapsi väsymisen merkkejä. Tehtäviä voi tehdä poikkeustapauksissa myös pienemmissä osissa (esim. tehtävä kerrallaan).

Jos lapsi arastelee eikä lähde mielellään tekemään tehtäviä kanssasi, ryhmän tuttu aikuinen tai avustaja saa tulla mukaan tilanteeseen. Muistuta kuitenkin aikuista, ettei lasta saa auttaa tehtävien tekemisessä. Kyse on lapsen tämänhetkisestä osaamisen arvioinnista.

Standardi esittämistapa

- Sen takaamiseksi, että kaikille lapsille testaustilanne on mahdollisimman samanlainen, on erittäin tärkeää, että **noudatat arviointitehtävien ohjeita mahdollisimman tarkasti**. Ohjeiden sanamuotoja tulee käyttää sanatarkasti ja lapselle ei saa antaa lisäohjeita. Ohjeita ei saa myöskään muuntaa tai helpottaa.
- **Ohjetta ei saa toistaa**. Erityisissä tilanteissa voi ohjeen toistaminen kuitenkin olla tarpeen, esim. jos ohjeistuksen on keskeyttänyt tai sitä on häirinnyt jokin tekijä (meteli, lapsi yskähtänyt tms.) tai on aivan ilmeistä, että lapsen tarkkaavuus ei ollut tehtävässä. Jälkimmäinen tilanne on tarkkaan erotettava sellaisesta, jossa lapsi kyllä kuuli ohjeen, mutta on syystä tai toisesta reagoimatta ohjeen mukaan. Etenkin, jos lapsella on taipumusta helposti syrjäytyä tekemään jotain muuta tai hänen tarkkaavuutensa katkeilee, pyri aina ensin varmistamaan, että sinulla on lapsen huomio ja mielellään katsekontakti ennen kuin esität varsinaisen ohjeen.
- Tehtäviin liittyvien **harjoitusten avulla varmistetaan, että lapsi on ymmärtänyt tehtävän** idean. Harjoituksen aikana korjataan, jos lapsi on selvästi ymmärtänyt tehtävän väärin.

Standardi esittämistapa

- Tehtävät tehdään joko suomeksi tai ruotsiksi. Jos lapsi ei ymmärrä suomea tai ruotsia, niin tehtävät tehdään siltä osin, kuin lapsi pystyy niistä suoriutumaan. Lapsen kanssa voidaan käyttää tarvittaessa myös viittomakieltä tai tukiviittomia.
- Mikäli lapsella on motorisia vaikeuksia vastata tehtäviin, niin häntä voidaan avustaa vastaamisessa siten, että lapsen antama vastaus saadaan tallennettua tietokoneelle.
- Mikäli lapsella on sellaisia aistitoimintoihin liittyviä tai neurologisia häiriöitä, jotka eivät mahdollista arviointitehtävien tekemistä lainkaan, jätetään lapsen kanssa tehtävät osiot suorittamatta. Tällöin opettaja täyttää kuitenkin kolmannen osion (lapsen sosiaaliset taidot ja toiminta ryhmässä). Tästä ei tarvitse ilmoittaa erikseen tutkimusryhmälle, mutta mainitse asiasta lisätietoja lapsesta ja testitilanteesta -kohdassa.

Testaustilanne ja vuorovaikutus

- Istu lapsen kanssa **vierekkäin** siten, että molemmat näkevät tietokoneen ruudulla olevat tehtävät.
- Suhtaudu tehtävien tekemiseen **lasta kannustavasti** ja siten, että lapsi pystyisi näyttämään sen hetkisen parhaan osaamisensa.
- Pääasiallisena sääntönä tutkimustilanteissa on, että lapsi saa rohkaisevaa **palautetta yrittämisestä ja ponnistelusta** (*Jaksat mahtavan hienosti! Sekin me saatiin tehdyksi! Oletpas sinä tarkka ja näppärä!*) ja kannustusta, jos lapsen kiinnostus rupeaa hiipumaan (*Osa näistä tehtävistä onkin jo ihan koululaisten tehtäviä! Tosi hienosti sinä jaksat näitä/teet parhaasi!*).
- **Palautetta lasten vastausten oikeellisuudesta ei anneta** lainkaan, varsinkaan suoraan yksittäisten osioiden jälkeen. Tehtäväsarjan jälkeen toki voi yleisesti kommentoida tarpeen mukaan (*Sinä taidatkin olla tosi taitava tällaisissa tehtävissä / tehtävät sujuvat niin mukavasti*). Lapsen vastaus, olipa se oikein tai väärin, kuitenkin pyritään huomioimaan ystävällisesti nyökäten, hymähtäen (*"mm-mm", "nii-in", "ahaa"...*), hymyllä, myönteisellä innostavalla äänensävyllä. Jos lapsi nimenomaisesti kysyy, oliko hänen vastauksensa oikein, hänelle sanotaan esim. seuraavasti: *Näissä tehtävissä on sellainen sääntö, että tehtävien aikana en voi kertoa vastauksia.*
- Vältä sellaisia kysymyksiä, joissa oikeasti et voi antaa vaihtoehtoja (Osaatko...? Muistatko ...? Haluatko seuraavaksi tehdä?) Käytä mieluummin suoria kehotuksia: *"Kerro minulle..", "Mikä on", "Seuraavaksi saat tehdä", "Nyt on sinun vuorosi ..."*.

ViLLE-oppimisalusta

- Arviointi aloitetaan kirjautumalla ViLLEen osoitteessa <https://karville.fi>.
- Toimipaikat saavat lasten tunnusten yhteydessä testitunnuksen, jolla arvioinnin tekijän kannattaa etukäteen testata laitteensa toimivuutta ja ViLLE-alustan käyttöä.
 - Tarkista, että lapsen kanssa arviointia tehdessä kirjaudut sisään lapsen omalla tunnuksella etkä testitunnuksella.
- Tehtävät tallentuvat automaattisesti, ja tehdyt tehtävät näkyvät päävalikossa keltaisena.
- Tehtävän voi tarvittaessa ohittaa (=palauttaa tyhjänä) yläpalkin oikeasta kulmasta, jos sitä ei esim. lapsen kielitaidon tai kehityksen puolesta ole mahdollista tehdä.
- Mahdollisia virheitä arvioinnin täytössä (esim. lisätietoja testitilanteesta –kohta raksittu väärin) voi korjata myöhemmin itse kirjautumalla uudestaan sisään lapsen tunnuksella. Viimeisin versio jää aina voimaan.

A large, solid orange oval shape that serves as the background for the text.

Lapsen tehtävät

Lapsen tehtävät

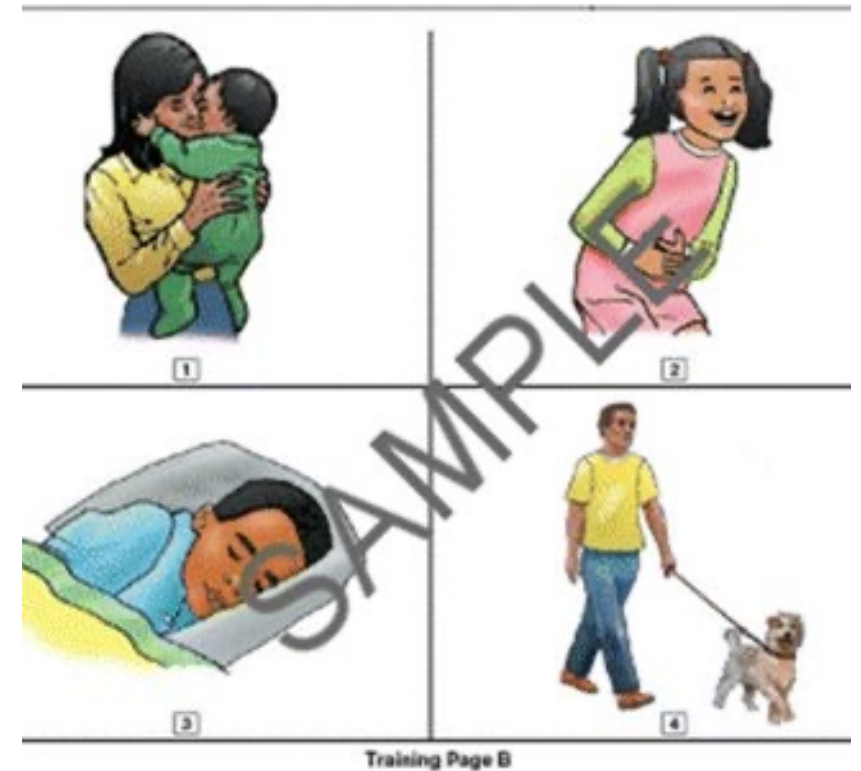
Arvioitava taito	Tehtävän kuvaus	Arvioitu kesto
1. Sanavarasto	Sanan yhdistäminen kuvaan (PPVT: lyhennetty versio 30 sanaa, kuvasarjat)	5 min.
2. Fonologinen tietoisuus	5-vuotiaat: Alkuäänteen tunnistaminen (ARMI: 10 osiota, kuvasarja) 6-vuotiaat: Äänteiden yhdistäminen sanaksi (Diagnostiset testit)	4 min.
3. Kirjaintuntemus	Kirjainten nimeäminen (ARMI: 29 kirjainta)	3 min.
4. Lukutaito	5-vuotiaat: Sanalistan lukeminen (ARMI: lyhennetty versio 10 sanaa) 6-vuotiaat: Sanojen lukemisen sujuvuus	2 min.
TAUKO		
5. Itsetunto	Lapsen haastattelu (KiddyKINDL muokattuna)	3 min.
6. Lukujonot	Lukujen luetteleminen (eteenpäin, taaksepäin)	1 min.
7. Lukumäärän hahmottaminen	Lukumäärän hahmottaminen (enemmän-vähemmän)	1 min.
8. Lukumäärän tuottaminen	Pyydetyn lukumäärän tuottaminen ("Anna minulle X")	4 min.
9. Laskutaito	Laskeminen kontekstissa	2 min.
10. Spatiaaliset suhteet	Ei-kielellinen päättely (W-J, kuvioiden muodostaminen)	5 min.
Kokonaiskesto noin 15+15 min (yht. noin 30 min.)		

Yleisohje

- Kirjaudu ViLLE-järjestelmään.
- Aikuinen lukee ruudulta ohjeen.
- Lapsen tehtävä on valita vastaus.
- Tehtäväkohtaisesti annetaan ohjeita klikkaako aikuinen vai lapsi sormella lapsen vastauksen kosketusnäytöltä.
- Uusi tehtävä ilmestyy automaattisesti.

Sanavarasto

- **Tehtävä:** sanan yhdistäminen kuvaan .
- Harjoitustehtäviä on kaksi.
- Varsinaisia tehtäviä on 30.
- Testi päättyy automattisesti aikaisemmin, jos lapsi ei tiedä kuudesta peräkkäisestä sanasta neljää.
- Ohje: ***Katsopa näitä kuvia. Sanon sinulle sanan. Näytä sormella, mihin kuvaan sana kuuluu. Jos et tiedä, voit arvata. Nyt näytä kuvaa, jossa NAURETAAN.***

Fonologinen tietoisuus (5-vuotiaat)

- **Tehtävä:** alkuäänteen yhdistäminen kuvaan
- Harjoituksia on yksi. Varsinaisia tehtäviä on 10.
- Lapsen kanssa tehdään kaikki tehtävät.
- HUOM: On tärkeää käyttää äänteitä (ei kirjainten nimiä).
- Ohje: **Jokaisella kirjaimella on oma ääni, jota kutsutaan äänteeksi. Tässä on omena, sukka, reppu ja lintu. Yhden sanan alussa kuuluu /o/. Kuuntele tarkasti, minkä sanan alussa /o/ kuuluu: omena, sukka, reppu, lintu?**

→ Jos harjoitustehtävän vastaus on oikein niin vahvista:
Hyvä. Omena sanan alussa kuuluu /o/.

→ Jos harjoitustehtävän vastaus on väärä, jatka:
Kuuntelepa tarkasti: omena, sukka, reppu, lintu.
(korosta alkuäännettä ja kysy uudelleen).

Harjoitus				
1.				

Fonologinen tietoisuus (6-vuotiaat)

- **Tehtävä:** äänteiden yhdistäminen sanaksi
- Tehtävässä sano lapselle sana äänne kerrallaan. Lapsi valitsee klikkamalla sanaa vastaavan kuvan. Sano äänneet yksi äänne kerrallaan tasaisella rytmillä yksi äänne/1 sekunti tahdilla.
- HUOM: On tärkeää käyttää äänneitä (ei kirjainten nimiä).
- OHJE: *Nyt kuulet sanoja äänne kerrallaan. Tehtäväsi on arvata, mitä sanaa tarkoitan. Paina sitä kuvaa, jonka nimen kuulet äänne kerrallaan.*
- 1. *Paina sitä kuvaa, jossa on /y/ /ö/*

1.

Kirjaintuntemus

- **Tehtävä:** kirjaimen nimen tuottaminen
- Kirjaimet ovat kolmessa sarjassa (yht. 29).
- Lapsen kanssa tehdään kaikki tehtävät.
- Etene kirjain kerrallaan osoittamalla kirjainta vasemmalta oikealle.
- Ohje: ***Näytän sinulle kirjaimia. Haluaisin tietää, mitä kirjaimia jo tunnet. Jos et tunne kirjainta, voit sanoa en tiedä.***
- HUOM: Jos lapsi klikkaa kirjainta, jota ei tunnekaan, poistaa arvioija klikkauksen ennen tehtävän palautusta.

1. kirjainrivi	A	S	I	K	E	M	O	P	N	T
2. kirjainrivi	U	H	L	R	J	V	B	Y	F	Ä
3. kirjainrivi	D	Q	W	Ö	C	Z	G	Å	X	

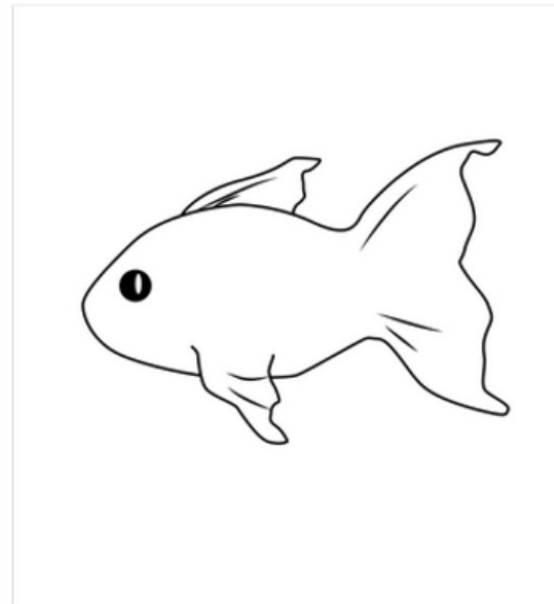
Lukutaito: Sanalistan lukeminen (5-vuotiaat)

- **Tehtävä:** sanojen lukeminen
- Sanoja on 10. Ne ilmestyvät ruudulle yksitellen.
- Jos lapsi ei vielä osaa lukea, testi keskeytyy kolmen peräkkäisen virheen jälkeen.
- Jos lapsi tavuttaa, tankkaa tai liukuu äänteestä toiseen, mutta ei sano sanaa koottuna, kysy lapselta: ***Mikä sana siitä tuli?*** Jos hän tällöin kokoaa sanan oikein, klikkaa "oikein".
- Ohje: ***Nyt näytän sinulle sanoja. Näitä sanoja sinun ei vielä tarvitse osata lukea, mutta jos osaat, lue sanat niin hyvin kuin osaat.***

SANAT
ISÄ
TALO
AUTO
METSÄ
NÄKEE
KAUNIS
IKKUNA
PATSAS
PIHLAJA
KUHANKEITTÄJÄ

Lukutaito: Sanojen lukemisen sujuvuus (6-vuotiaat)

- **Tehtävä:** Sanojen lukemisen sujuvuus
- Tässä tehtävässä yhdistetään kirjoitettu sana ja kuva. Lapsen tehtävänä on valita neljästä sanasta se, joka sopii kuvaan. Lapsi valitsee sanan koskettamalla sitä sormella.
- Jos lapsi ei osaa vielä lukea, niin häntä kehoitetaan arvaamaan, mikä sanoista voisi sopia kuvaan.
- Ennen varsinaista tehtävää lapselle esitetään harjoitustehtävä, jossa on kolme osiota.
- Tehtävän kesto on 90 sekuntia ja se katkeaa automaattisesti. Lasta kehoitetaan vastaamaan mahdollisimman nopeasti.

loxa

pata

kala

lako

Tauko

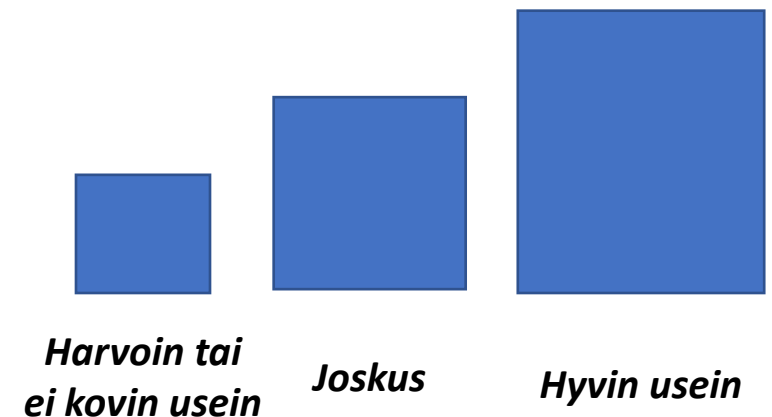
Tarkkaile lapsen
jaksamista.

Pidä tarvittavan
mittainen tauko.

Testiä voi jatkaa myös
toisena päivänä.

Itsetunto

- **Tehtävä:** lapsen haastattelu kysymys kerrallaan.
- Kysymyksiä on 12.
- Ohje: ***Olen kiinnostunut siitä, mitä sinulle kuuluu ja miltä sinusta tuntuu. Minulla on tässä kysymyksiä, joihin pyytäisin sinua vastaamaan. Ei ole olemassa väärää vastauksia, vaan minua kiinnostaa se, miltä sinusta itsestäsi tuntuu.***
- Esimerkiksi: ***Onko sinusta pihalla mukava leikkiä? Tämä pieni neliö tarkoittaa sitä, että harvoin tai ei kovin usein. Tämä keskimmäinen neliö tarkoittaa sitä, että joskus, ja tämä suurin neliö tarkoittaa, että hyvin usein. Mikä näistä sopisi sinuun: Onko sinusta pihalla mukava leikkiä?***
- HUOM: Lapsi voi itse klikata oikeankokoista neliötä tai kertoa sen arvioijalle, joka klikkaa neliötä.

Lukujonot

- **Tehtävä:** lapsi luettelee lukuja eteenpäin ja taaksepäin
 - Tehtäviä on kaksi. Lapsen kanssa tehdään molemmat tehtävät.
- 1) Kuinka moneen sinä osaat laskea? Aloita yhdestä ja laske niin pitkälle kuin osaat. Kerron, kun voit lopettaa.** Voit lopettaa lapsen luettelemisen lukuun 31. Kirjaa vastaukseksi luku, johon asti lapsi luetteli virheittä.
- 2) Osaatko luetella lukuja eli laskea taaksepäin? Minä aloitan ja sinä jatkat: 9, 8, 7....** (kehotetaan jatkamaan, jos ei itse jatka): (6, 5, 4, 3 oikein/väärin)

Lukumäärän hahmottaminen

- **Tehtävä:** enemmän—vähemmän (kuvien vertailu) ja suurempi—pienempi (lukujen vertailu)
- Tehtäviä on kaksi. Lapsen kanssa tehdään molemmat tehtävät.

1. Valitse se kuva, jossa on enemmän.

→ Lasta pyydetään mahdollisimman nopeasti valitsemaan kahdesta pistejoukosta (kuvat) se, kummassa on enemmän. Suoritus aika on 45 sekuntia. Kannusta lasta nopeuteen.

2. Valitse se numero, kumpi on suurempi.

→ Lasta pyydetään mahdollisimman nopeasti valitsemaan kahdesta numerosta se, joka on suurempi. Suoritus aika on 45 sekuntia. Kannusta lasta nopeuteen.

Lukumäärän tuottaminen

- **Tehtävä:** Pyydetyn lukumäärän tuottaminen.
 - Tehtävässä lapsi klikkaa luun kuvaa lisätäkseen koiralle luita. Klikkaamalla annettua luuta, sen voi vähentää.
 - Tehtäviä on 4. Lapsen kanssa tehdään kaikki tehtävät.
 - ***Tässä on koira. Sen nimi on Murre. Murrella on nälkä. Katso, kun painan tästä, Murre saa luun. Kun painan tästä, luu häviää*** (kun painat ruutuun ilmestynyttä luuta, luu häviää)
1. ***Anna sinä nyt Murrelle 3 luuta.*** (kun lapsi on vastannut, edetään seuraavaan)
 2. ***Anna Murrelle nyt 7 luuta.***
 3. ***Anna Murrelle 13 luuta.***
 4. ***Nyt Murrella on tosi kova nälkä. Anna Murrelle 21 luuta.***

Laskutaito

- **Tehtävä:** Kuva ja laskutehtävä
- Tehtäviä on 4. Lapsen kanssa tehdään kaikki tehtävät.
- Tehtävässä lapselle sanotaan laskutehtävä, joka on kuvattu myös kuvassa.
- Lapsi vastaa suullisesti.
- Testaaja kirjoittaa lapsen vastauksen **numeroina** vastauskenttään.
- **Jos lapsi ei osaa vastata, vastauskenttä jätetään tyhjäksi.**

Spatiaaliset suhteet

- **Tehtävä:** Päätellään, mitkä palat muodostavat annetun kuvion.
- Orientaatiotehtävä ja 2 harjoitustehtävää. Varsinaisia tehtäviä on 31.
- Aikaraja 3 min. jolloin tehtäväsarja päättyy automaattisesti.

ORIENTOINTI: *Jos me otamme tämän palan* (osoita palaa A) *ja tämän palan* (osoita palaa B) *ja panemme ne yhteen, me saamme tämän* (osoita kokonaista muotoa).

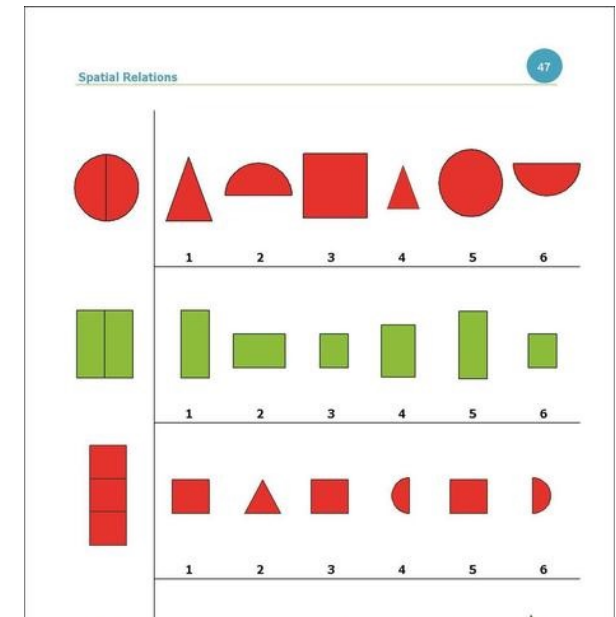
HARJOITUS A: *Kaksi näistä paloista* (osoita jokaista palaa F, H ja K) *muodostaa yhdessä tämän* (osoita kokonaista muotoa). *Näytä, mitkä kaksi palaa siihen tarvitaan?* Lapsi vastaa osoittamalla kuvaa.

→ Jos lapsi antaa väärän vastauksen tai ei vastaa, osoita paloja F ja K sano: *Tästä palasta ja tästä palasta tulee yhdessä tämä* (osoita kokonaista muotoa). *Näytä sinä nyt minulle, mistä kahdesta palasta muodostuu tämä* (osoita taas kokonaista muotoa). Selitä lisää, jos tarpeen, kunnes lapsi ymmärtää tehtävän.

HARJOITUS B: *Näytä minulle, mitkä näistä paloista* (osoita sormellasi paloja K – S) *muodostavat yhdessä tämän* (osoita kokonaista muotoa).

→ Jos lapsi antaa väärän vastauksen tai ei vastaa, osoita paloja M ja Q sano: *Tästä palasta ja tästä palasta tulee yhdessä tämä* (osoita kokonaista muotoa). *Näytä sinä nyt minulle, mistä kahdesta palasta muodostuu tämä* (osoita taas kokonaista muotoa).

→ **Selitä lisää, jos tarpeen, kunnes lapsi ymmärtää tehtävän. Sen jälkeen aloita tehtävä 1.**

KASVATUS- JA OPETUSHENKILÖSTÖN TEKEMÄT LAPSIKOHTAISET ARVIOT

10-15 min

1. Lisätiedot testitilanteesta	Lapsen toiminta	1 min
2. Sosiaaliset taidot ja yksinäisyys	Toiminta ryhmässä (MASK) ja yksinäisyys	2 min
3. Tehtävästrategiat	Lapsen toiminta tehtäviä tehdessä (BRS)	1 min
4. Itsesäätelytaidot	Toiminta sosiaalisissa- ja tehtävätilanteissa (CBRS)	3 min.
5. Käyttäytyminen	Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)	4 min.
6. Lapsen uteliaisuus ja onnellisuus	(OECD kysely)	1 min

1. Lisätiedot testitilanteesta

- Arvioi, oliko joitakin tekijöitä, jotka vaikuttivat merkittävästi lapsen suoriutumiseen?

1. Laaja-alainen kehityksen viivästymä	Kyllä	Ei
2. Kielellisen kehityksen viivästymä	Kyllä	Ei
3. Muu kielitaitoon liittyvä tekijä (esim. monikielisyys)	Kyllä	Ei
4. Näön ja/tai kuulon heikkoudet	Kyllä	Ei
5. Motoriset vaikeudet	Kyllä	Ei
6. Tarkkaavaisuuden/keskittymisen vaikeus	Kyllä	Ei
7. Muut tekijät	Kyllä	Ei
8. Oliko lapsella tehtävätilanteessa avustaja mukana?	Kyllä	Ei
9. Jos oli, käyttikö avustaja lapsen osaamaa kieltä, joka oli muu kuin suomi tai ruotsi?	Kyllä	Ei

Testauksen soveltaminen erityistapauksissa

- Lisätiedot testitilanteessa –kohtaan merkitään, mikäli oli ***joitakin tekijöitä, jotka vaikuttivat merkittävästi lapsen suoriutumiseen?***
- On tilanteita, joissa joku lapsi ei kykene lainkaan tekemään joitain tehtäviä (esim. vammaisuuden vuoksi). Näissä tilanteissa testaaja voi tehdä tehtäviä sovelletusti, eli tehdä ainoastaan osan tehtävistä, jotka lapsi pystyy tekemään.
- Tarkemmat ohjeet sovelletusta arvioinnista löytyy projektin www-sivulta <http://oppimisanalytiikka.fi/eskarikokeilu>

2. Lapsen sosiaaliset taidot ja yksinäisyys

- Miten usein lapsi toimii väittämässä esitetyllä tavalla?
- Arvioi lapsen yksinäisyyttä kuluneen syksyn aikana.

	Ei juuri koskaan	Harvoin	Usein	Erittäin usein
1. Lapsi vaikuttaa yksinäiseltä	1	2	3	4
2. Lapsi jätetään leikin ulkopuolelle	1	2	3	4
3. Lapsen on vaikeaa löytää ystäviä	1	2	3	4

	Lapsi ei koskaan toimi tällä tavoin	Lapsi toimii harvoin tällä tavoin.	Lapsi toimii usein tällä tavoin.	Lapsi toimii erittäin usein tällä tavoin
1. Osallistuu innokkaasti ryhmän toimintaan.	1	2	3	4
2. Kutsuu muita lapsia mukaan toimintaan.	1	2	3	4
3. Osaa aloittaa taitavasti keskustelun muiden lasten kanssa.	1	2	3	4
4. Tekee yhteistyötä muiden lasten kanssa.	1	2	3	4
5. Osaa olla hyvä kaveri.	1	2	3	4
6. Osoittaa muille lapsille, että hyväksyy heidät.	1	2	3	4

3. Lapsen tehtävästrategiat

- Arviosi lapsen työskentelyä ja toimintaa lapsesta saamasi vaikutelman perusteella jatkumolla 1-5.
- Ajattele, että kyseessä on arviointijatkumo, jossa voi parhaimmillaan antaa likimääräisen kuvauksen tilanteesta.

	Ei ollenkaan				Erittäin paljon/ nopeasti
1. Jos toiminnassa tai tehtävässä ilmenee vaikeuksia, alkaako lapsi helposti tehdä jotain muuta?	1	2	3	4	5
2. Yrittääkö lapsi aktiivisesti selvittää vaikeistakin tilanteista tai tehtävistä?	1	2	3	4	5
3. Luovuttaako lapsi helposti yrittämisen?	1	2	3	4	5
4. Osoittaako lapsi aktiivisuutta tai sitkeyttä tomissaan tai tehtäviä tehdessään?	1	2	3	4	5
5. Jos toiminta tai tehtävä ei suju, alkaako lapsi touhuilemaan niitä näitä?	1	2	3	4	5

4. Lapsen itsesäätelytaidot

- Miten usein lapsi toimii väittämässä esitetyllä tavalla itsesäätelyä vaativissa sosiaalisissa- ja tehtävätilanteissa?
- Arvioi asteikolla 1-5.
- Väittämiä on 17.

	Lapsi ei koskaan toimi tällä tavoin	Lapsi toimii harvoin tällä tavoin	Lapsi toimii joskus tällä tavoin	Lapsi toimii usein tällä tavoin	Lapsi toimii aina tällä tavoin
1. Jakaa mielellään tavaroita toisten lasten kanssa; ei riitele tai väittele kavereiden kanssa, jos tavaroiden omistamisesta tulee erimielisyyksiä.	1	2	3	4	5
2. Osoittaa sanallista vihamielisyyttä toisia lapsia kohtaan (kiusaaminen, uhkaukset, nimittely, "en tykkää sinusta" tms.).	1	2	3	4	5
3. Osoittaa fyysistä vihamielisyyttä toisia lapsia kohtaan (lyöminen, nipistäminen, potkiminen, töniminen, pureminen).	1	2	3	4	5
4. On yhteistyökykyinen kavereitaan kohtaan ryhmässä toimiessaan (ottaa mukaan, kuuntelee ja auttaa toisia).	1	2	3	4	5
5. Jakaa tavaroita, leluja, materiaaleja ja muita esineitä kavereiden kanssa, ilman että erikseen pyydetään.	1	2	3	4	5
6. Tottelee opettajaa ja seuraa opettajan ohjeita. Vastustele hyvin vähän (fyysisesti tai sanallisesti), vaikka ei pitäisikään tehtävästä.	1	2	3	4	5

5. Lapsen käyttäytyminen

- **Arvioi lapsen käyttäytymistä kuluneen syksyn aikana asteikolla 1-3. Vastaa parhaan kykysi mukaan siitäkin huolimatta, että aina et tunne olevasi asiasta täysin varma tai että kysymys kuulostaa oudolta.**
- Väittämiä on 25.

	Ei päde	Pätee jonkin verran	Pätee varmasti
1.Ottaa muiden tunteet huomioon	1	2	3
2.Levoton, yliaktiivinen, ei pysty olemaan kauan hiljaa paikoillaan	1	2	3
3.Valittaa usein päänsärkyä, vatsakipua tai pahoinvointia	1	2	3
4.Jakaa auliisti tavaroitaan (karkkeja, leluja, värikyniä jne.) muiden lasten kanssa	1	2	3
5.Hänellä on usein kiukunpuuskia, tai hän kiivastuu helposti	1	2	3
6.Ei näytä kaipaavan seuraa, leikkii usein itsekseen	1	2	3

6. Lapsen uteliaisuus ja onnellisuus

- Missä määrin väite kuvaa tätä lasta?
- Valitse viidestä vastausvaihtoehdoista se, joka vastaa parhaiten näkemystäsi.
- Väittämiä on 6.

	Täysin eri mieltä	Eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
1.Lapsi pitää kovasti uusien asioiden oppimisesta päiväkodissa.	1	2	3	4	5
2. Lapsesta on kivaa oppia uusia asioita päiväkodissa.	1	2	3	4	5
3.Lapsi ei mielellään opettele uusia asioita päiväkodissa.	1	2	3	4	5
4.Lapsi suhtautuu aina myönteisesti tulevaisuuteen.	1	2	3	4	5
5. Lapsi nauttii elämästä.	1	2	3	4	5
6. Lapsi on onnellinen.	1	2	3	4	5

LISÄTIETOJA

- **Tekniset ongelmat ja laitevaatimukset:** Turun Oppimisanalytiikan keskuksen ViLLE-tiimi: villeteam@utu.fi tai puhelimitse 029 450 4666 (<https://oppimisanalytiikka.fi/yhteystiedot>)
 - **Lasten arviointitehtävät:** Seurantatutkimusryhmä: eskarikokeilu@vatt.fi tai puhelimitse 029 551 9556
-